

חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004

עבודה – עובדים – זכויות – גיל פרישה

תוכן ענינים

2	Go	מטרה	1	סעיף
2	Go	הגדרות	2	סעיף
2	Go	גיל הפרישה	3	סעיף
2	Go	גיל פרישת חובה	4	סעיף
2	Go	גיל הפרישה המוקדמת	5	סעיף
3	Go	גיל הפרישה הוראות מעבר	6	סעיף
3	Go	גיל פרישת חובה הוראת מעבר	7	סעיף
3	Go	גיל הפרישה המוקדמת הוראת מעבר	8	סעיף
3	Go	החלטה בדבר גיל הפרישה לאישה שנולדה בשנת 1950 ואילך	9	סעיף
3	Go	עדיפות	10	סעיף
4	Go	מסירת הודעות על מועד הפרישה של עובדת	11	סעיף
4	Go	גיל פרישה שנקבע בהסכם שנכרת לפני יום התחילה	12	סעיף
4	Go	סיוע מאוצר המדינה	13	סעיף
4	Go	ביצוע	14	סעיף
4	Go	תחילה	32	סעיף
4	Go	חוק הבטחת הכנסה וחוק הביטוח הלאומי תחולה	33	סעיף
4	Go	חוק ביטוח בריאות ממלכתי הוראה מיוחדת	34	סעיף

חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004*

פרק א': פרשנות

1. מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין גיל פרישה מעבודה, ובכלל זה העלאתו באופן מדורג והכל תוך החלת הכללים האמורים הן לענין זכאות להטבה הניתנת למי שהגיע לגיל האמור והן לענין זכאות להטבה הניתנת למי שטרם הגיע לגיל האמור, עד הגיעו לאותו גיל. מטרה
2. בחוק זה – הגדרות

"גמלה" – תגמול או קצבה המשתלמים לאדם, במלואם או בחלקם, כמפורט בפסקה מהפסקאות שלהלן, מחמת פרישתו מעבודתו בשל גילו:

(1) מאוצר המדינה או מקופתו של אחד מאלה:

(א) גוף מתוקצב, גוף נתמך או תאגיד בריאות, כהגדרתם בסעיף 21 בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

(ב) מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין;

(ג) גוף אחר שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, ושהשר קבעו בהודעה ברשומות לענין חוק זה;

(2) על ידי גוף שהתחייבויותיו מבוססות על מנגנון של ערבות הדדית בין הזכאים לגמלה;

(3) לפי התחייבות של מעסיק עקב סיום יחסי עבודה בשל גילו של העובד, גם אם אינם משתלמים על ידי המעסיק;

(תיקון מס' 4)
תשע"ד-2014

"הסכם" – לרבות הסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, צו הרחבה כמשמעותו בחוק האמור, הסדר קיבוצי, ותקנון של קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;

(תיקון מס' 2)
תשס"ה-2005

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': גיל פרישה

3. הגיל שבהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, גמלה בשל פרישתו מעבודתו כאמור, הוא גיל 67 לגבר, ובכפוף להוראות פרק ד' – גיל 62 לאישה (בחוק זה – גיל הפרישה).
4. הגיל שבהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו, הוא גיל 67 לגבר ולאישה (בחוק זה – גיל פרישת חובה).
5. הגיל שבהגיעו אליו זכאי אדם לקבל גמלה, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או

גיל הפרישה

גיל פרישת חובה

גיל הפרישה
המוקדמת

* פורסם ס"ח תשס"ד מס' 1919 מיום 18.1.2004 עמ' 46 (ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 64 עמ' 201).

ס"ח תשס"ה מס' 1997 מיום 11.4.2005 עמ' 359 (ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 143 עמ' 354) – תיקון מס' 1 בסעיף 14 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), תשס"ה-2005; תחילתו ביום 1.4.2004.

ס"ח תשס"ה מס' 2024 מיום 10.8.2005 עמ' 916 (ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 175 עמ' 767) – תיקון מס' 2 בסעיף 84 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005; תחילתו 90 ימים מיום פרסומו.

ס"ח תשע"ב מס' 2328 מיום 29.12.2011 עמ' 92 (ה"ח הכנסת תשע"ב מס' 416 עמ' 24) – תיקון מס' 3; תחילתו ביום 1.1.2012.

ס"ח תשע"ד מס' 2459 מיום 15.7.2014 עמ' 600 (ה"ח הכנסת תשע"ד מס' 535 עמ' 44) – תיקון מס' 4 בחוק להחלפת המונח מעביד (תיקוני חקיקה), תשע"ד-2014.

ס"ח תשע"ז מס' 2592 מיום 29.12.2016 עמ' 302 (ה"ח הממשלה תשע"ז מס' 1083 עמ' 433) – תיקון מס' 5 בסעיף 112 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016; תחילתו ביום 1.1.2017.

ס"ח תשע"ז מס' 2652 מיום 3.8.2017 עמ' 1053 (ה"ח הכנסת תשע"ז מס' 721 עמ' 220) – תיקון מס' 6.

הסכם, מחמת פרישתו מעבודתו בשל גילו אף בטרם הגיעו לגיל הפרישה, הוא גיל 60 לגבר ולאישה (בחוק זה – גיל הפרישה המוקדמת), ויחולו לענין זה ההוראות שנקבעו בדין או בהסכם לגבי הפחתת הגמלה בשל הפרישה המוקדמת כאמור, ככל שנקבעו.

פרק ג': הוראות מעבר

6. על אף האמור בסעיף 3 –
- (1) לגבי גבר שנולד עד חודש אפריל 1942, יהיה גיל הפרישה – הגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק א' בתוספת;
- (2) לגבי אישה שנולדה עד חודש אפריל 1947, יהיה גיל הפרישה – הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בתוספת;
- (3) לגבי אישה שנולדה בחודש מרס 1956 ואילך יהיה גיל הפרישה, בכפוף להוראות פרק ד' – הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בתוספת.
- (תיקון מס' 6 תשע"ז-2017)
7. על אף האמור בסעיף 4, לגבי עובד או עובדת שנולדו עד חודש אפריל 1942 יהיה גיל פרישת חובה – הגיל הקבוע לגביהם, בהתאם לחודש לידתם, בחלק א' בתוספת.
8. על אף האמור בסעיף 5, לגבי אישה שנולדה עד חודש אפריל 1955, יהיה גיל הפרישה המוקדמת – הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ג' בתוספת.
- פרק ד': גיל הפרישה לאישה שנולדה בשנת 1955 ואילך**
9. (א) (1) השר יקים ועדה ציבורית לבחינת גיל הפרישה לאישה שנולדה בשנת 1955 ואילך (בפרק זה – הועדה הציבורית); בין חברי הועדה הציבורית יהיו נציגי המעסיקים, העובדים והממשלה;
- (2) הועדה הציבורית תגיש את המלצותיה לשר לא יאוחר מיום כ"ד בסיוון התשע"ו (30 ביוני 2016); השר יניח את המלצות הועדה הציבורית על שולחן הכנסת.
- (ב) השר יביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת, לא יאוחר מיום כ"ו בחשוון התשע"ח (15 בנובמבר 2017), את המלצותיו לענין גיל הפרישה לאישה שנולדה כאמור בסעיף קטן (א)(1); ההמלצות ייקבעו בהתחשב בהמלצות הועדה הציבורית, ויכול שיכללו שינוי בגיל הפרישה לאישה, בתנאים שייקבעו.
- (ג) ועדת הכספים של הכנסת תיתן החלטתה בענין המלצות השר עד ליום ל' בשבט התשע"ח (15 בפברואר 2018).
- (ד) ניתן אישור ועדת הכספים של הכנסת כאמור בסעיף קטן (ג), וההמלצות שאושרו מחייבות את שינוי חלק ב' בתוספת, ישנה השר, בצו, את חלק ב' האמור בהתאם להמלצות שאושרו.
- (ה) הביא השר לאישור ועדת הכספים של הכנסת את המלצותיו כאמור בסעיף קטן (ב) ולא החליטה ועדת הכספים של הכנסת כאמור בסעיף קטן (ג), יהיה גיל הפרישה לאישה שנולדה כאמור בסעיף קטן (א)(1), על אף האמור בסעיף 3, הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בתוספת; לא הביא השר את המלצותיו לוועדת הכספים של הכנסת ולא החליטה ועדת הכספים של הכנסת אחרת – יהיה גיל הפרישה לאישה 62.
- (תיקון מס' 5 תשע"ז-2016 תשע"ח-2017 תיקון מס' 6 תשע"ז-2017 תיקון מס' 6 תשע"ז-2017 תיקון מס' 6 תשע"ז-2017)

פרק ה': הוראות כלליות

10. (א) הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל הסכם.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), ניתן בהסכם –
- (1) לקבוע כי הגיל שבהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו יהיה גבוה מגיל פרישת חובה;
- (2) לקבוע כי הגיל שבהגיעו אליו זכאי עובד לקבל גמלה מחמת פרישתו מעבודתו בשל גילו אף בטרם הגיע לגיל הפרישה, יהיה נמוך מגיל הפרישה המוקדמת, ובלבד שהמעסיק יישא בעלות הנובעת מכך, במלוואה; השר רשאי לאשר לגוף שאינו המעסיק לשאת בעלות כאמור בפסקה זו, כולה או חלקה, במקום המעסיק; הודעה על אישור כאמור תפורסם ברשומות.
- (תיקון מס' 4 תשע"ד-2014)

(ג) הוראות חוק זה יחולו אלא אם כן נקבע אחרת בחוק אחר.

11. (א) שר התעשייה המסחר והתעסוקה¹ רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות לענין עובדת בדבר –

מסירת הודעות על מועד הפרישה של עובדת (תיקון מס' 4) תשע"ד-2014

(1) מסירת הודעות מאת המעסיק ומאת העובדת לגבי מועד פרישת העובדת מעבודתה;

(2) תוצאות אי מסירת הודעות כאמור בפסקה (1), או מסירתן באיחור, לרבות דחיית מועד תשלום סכומים המגיעים לעובדת מכוח כל דין או הסכם עקב פרישתה מהעבודה, ובלבד שדחיה כאמור לא תעלה על התקופה שנקבעה לפי סעיף קטן זה למתן הודעה מאת העובדת; נקבעו הוראות לפי פסקה זו, יבואו הוראות אלה במקום כל תרופה העומדת למעסיק כלפי העובדת בשל אי מסירת הודעה לגבי מועד פרישתה מהעבודה או מסירתה באיחור.

(ב) כל עוד לא נקבעו תקנות לפי הוראות סעיף קטן (א), יעמדו בתוקפן התקנות שנקבעו לפי סעיף 3 בחוק גיל פרישה שווה לעובדת ולעובד, התשמ"ז-1987, כנוסחן ערב תחילתו של חוק זה, בשינויים המחויבים.

12. על אף הוראות סעיפים 3, 6(2) ו-3(1) ו-9, אישה שנקבע לגביה, בהסכם שנכרת לפני יום תחילתו של חוק זה, גיל פרישה הגבוה מגיל הפרישה הקבוע לגביה לפי הוראת חוק זה, יהיה גיל הפרישה לגביה, לענין זכאותה לפרוש מעבודתה ולקבל גמלה ממעסיקה, ולענין זה בלבד – הגיל שנקבע בהסכם כאמור.

גיל פרישה שנקבע בהסכם שנכרת לפני יום התחילה (תיקון מס' 4) תשע"ד-2014

13. השר יקבע, בצו, סכומים שיינתנו כסיוע מאוצר המדינה, לפי אמות מידה שיקבע באותו צו, לפתרון קשיים כספיים ממשיים הנובעים מהעלאת גיל הפרישה לפי הוראת חוק זה.

סיוע מאוצר המדינה

14. השר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע

פרק ו': תיקונים עקיפים

15. עד 31. תיקונים בחיקוקים שונים. ניתן לראות את נוסח התיקון כולו באתר תחת "רשומות – ספר החוקים".

פרק ז': תחילה, תחולה והוראה מיוחדת

32. תחילתו של חוק זה ביום י' בניסן התשס"ד (1 באפריל 2004) (בחוק זה – יום התחילה).

תחילה

33. (א) הוראות חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, כנוסחן בסעיף 22 בחוק זה, והוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בסעיף זה – חוק הביטוח הלאומי), למעט הוראות סעיפים 158, 160 ו-166 שבו, כנוסחן בסעיף 29 בחוק זה, יחולו על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך, ואולם סעיף 240(א) בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 29(12) בחוק זה, לא יחול על אישה שנעשתה תושבת ישראל לראשונה לאחר יום י"א בכסלו התשי"ד (18 בנובמבר 1953) וביום י"ד בניסן התשכ"ה (16 באפריל 1965) כבר מלאו לה 60 שנים.

חוק הבטחת הכנסה וחוק הביטוח הלאומי – תחולה

(ב) הוראות סעיפים 158, 160 ו-166 בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחן בסעיף 29(3) עד (5) בחוק זה, יחולו על מי שהתאריך הקובע, כהגדרתו בסעיף 158 בחוק האמור, חל לגביו ביום התחילה או לאחריו; ואולם מי שפסקה זכותו לדמי אבטלה רק מחמת הגיעו לגיל 65, וטרם הגיע לגיל הפרישה הקבוע לגביו, יחולו לגביו הוראות הסעיפים האמורים כנוסחם בחוק זה, עד הגיעו לגיל הפרישה הקבוע לגביו.

(תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

34. הנחות ופטורים שהיו קבועים ערב תחילתו של חוק זה לפי פסקאות משנה (2) ו-(3) של סעיף 8(א1)(2)(ג) בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, כנוסחו ערב יום התחילה, יחולו החל ביום התחילה רק על מי שהגיע לגיל פרישת חובה או לגיל הפרישה, לפי הענין.

חוק ביטוח בריאות ממלכתי – הוראה מיוחדת

¹ סמכויותיו הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ז מס' 7394 מיום 7.12.2016 עמ' 1314.

חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004

נוסח מלא ומעודכן

(תיקון מס' 3)
תשע"ב-2011
(תיקון מס' 5)
תשנ"ז-2016

תוספת

(סעיפים 6 עד 8)

חלק א'

גיל הפרישה לגבי גבר שנולד עד חודש אפריל 1942

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
65	עד מרס 1939
65 ו-4 חודשים	אפריל עד אוגוסט 1939
65 ו-8 חודשים	ספטמבר 1939 עד אפריל 1940
66	מאי עד דצמבר 1940
66 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1941
66 ו-8 חודשים	ספטמבר 1941 עד אפריל 1942

חלק ב'

גיל הפרישה לגבי אישה

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
60	עד מרס 1944
60 ו-4 חודשים	אפריל עד אוגוסט 1944
60 ו-8 חודשים	ספטמבר 1944 עד אפריל 1945
61	מאי עד דצמבר 1945
61 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1946
61 ו-8 חודשים	ספטמבר 1946 עד אפריל 1947
62	מאי 1947 עד פברואר 1956
62 ו-4 חודשים	מרס 1956 עד אוקטובר 1956
62 ו-8 חודשים	נובמבר 1956 עד יוני 1957
63	יולי 1957 עד פברואר 1958
63 ו-4 חודשים	מרס 1958 עד אוקטובר 1958
63 ו-8 חודשים	נובמבר 1958 עד יוני 1959
64	יולי 1959 ואילך

חלק ג'

גיל הפרישה המוקדמת לגבי אישה שנולדה עד חודש אפריל 1955

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
56 ו-8 חודשים	עד אפריל 1947
57	מאי 1947 עד דצמבר 1949
57 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1950
57 ו-8 חודשים	ספטמבר 1950 עד אפריל 1951
58	מאי עד דצמבר 1951
58 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1952
58 ו-8 חודשים	ספטמבר 1952 עד אפריל 1953

59	מאי עד דצמבר 1953
59 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1954
59 ו-8 חודשים	ספטמבר 1954 עד אפריל 1955

בנימין נתניהו
שר האוצר

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

אריאל שרון
ראש הממשלה

משה קצב
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)